NOTA VAN UITGANGSPUNTEN

Omgevingsvisie Scherpenzeel

December 2019

"Voor een gezonde, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving in Scherpenzeel waar wij trots en zuinig op zijn en blijven!"

Gemeente Scherpenzeel

INLEIDING

WAT VOORAF GING

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Nederland kent talloze wetten en regels op het gebied van de leefomgeving. Een ingewikkeld geheel waarin bijna niemand meer de weg kan vinden en nieuwe ontwikkelingen soms onnodig lang duren. Daarom komt de Omgevingswet: één wet die alle wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving bundelt, zoals op het gebied van wonen, mobiliteit, milieu, natuur, water en gezondheid. Het is belangrijk om als gemeente nu al te beginnen met de voorbereidingen van de invoering van de Omgevingswet. De eerste stap is het opstellen van een omgevingsvisie voor Scherpenzeel. In deze 'Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie' legt de gemeenteraad haar belangrijke kaders en ambities voor de omgevingsvisie vast. Dit is het resultaat van de raadsbijeenkomst op 25 september 2019.

WAAROM EEN OMGEVINGSVISIE?

De omgevingsvisie voor Scherpenzeel is de strategische, integrale lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie komt in de plaats van de structuurvisie en geldt voor het gehele grondgebied van Scherpenzeel. Bij nieuwe plannen, ontwikkelingen en vraagstukken werkt de omgevingsvisie als een toetsingskader en afwegingskader. In de omgevingsvisie beschrijven wij de opgaven en ambities die wij in de gemeente willen realiseren. Voorbeelden kunnen zijn het verbeteren van mobiliteit, het behoud van een aantrekkelijk groen landschap of een woningbouwopgave. Ook grote actuele opgaven vanuit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord krijgen een plek in de omgevingsvisie. Daarnaast wordt gekeken hoe keuzes in de fysieke omgeving kunnen bijdragen aan het realiseren van opgaven uit het sociaal domein. Een voorbeeld is meer ruimte voor beweging en ontspanning in de buitenruimte.

RELATIE MET ANDERE VISIES

De vastgestelde Toekomstvisie 2030 Scherpenzeel vormt, samen met de Structuurvisie uit 2013, een belangrijk vertrekpunt voor de omgevingsvisie en heeft als doel te zorgen dat Scherpenzeel in 2030 nog altijd een ondernemend dorp in het groen is, met veel voorzieningen en een fysieke leefomgeving die betrokkenheid van inwoners faciliteert.

Het is belangrijk om een omgevingsvisie te maken, ook al is er tegelijkertijd een verdiepend onderzoek naar de zelfstandigheid van Scherpenzeel gaande. Het is goed om met elkaar te bepalen hoe er wordt omgegaan met het grondgebied van Scherpenzeel, nu maar ook in de toekomst. Dat geldt in alle gevallen. Bij de totstandkoming van de omgevingsvisie betrekken wij onze inwoners, ondernemers en partners.

WAT KUNT U LEZEN IN DEZE NOTA?

In deze Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie Scherpenzeel leggen wij kaders vast die als uitgangspunt dienen voor het opstellen van de omgevingsvisie van Scherpenzeel:

- Uitgangspunt 1: Continuïteit bestaand beleid en focus op integraliteit;
- Uitgangspunt 2: Gebiedsgerichte aanpak;
- Uitgangspunt 3: Gemeente Scherpenzeel is partner van de samenleving;
- Uitgangspunt 4: De Omgevingsvisie maken wij samen.

1. CONTINUÏTEIT EN INTEGRALITEIT

CONTINUÏTEIT BESTAAND BELEID EN FOCUS OP INTEGRALITEIT (UITGANGSPUNT 1)

In de omgevingsvisie Scherpenzeel komen alle beleidsterreinen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving samen. Dit is breder dan het ruimtelijke domein, ook onderdelen van het sociaal domein, zoals het thema gezondheid, krijgen een plek in de omgevingsvisie. Op veel beleidsterreinen is al bestaand actueel beleid beschikbaar, zowel lokaal als (boven)regionaal, waar wij bij het opstellen van de omgevingsvisie graag op verder bouwen. Wij kiezen voor continuïteit van bestaand actueel beleid als uitgangspunt voor het opstellen van de omgevingsvisie. Tegelijkertijd biedt de omgevingsvisie een ultieme mogelijkheid om in het bestaand beleid focus te leggen op de integraliteit in de diverse sectorale beleidsthema's en hier de verbinding te maken naar de fysieke leefomgeving. Wij grijpen deze mogelijkheid aan bij het opstellen van de omgevingsvisie Scherpenzeel waarbij wij ook op zoek gaan naar verdieping op nieuwe thema's waar nog beleid voor in ontwikkeling is, denk aan energie en duurzaamheid. Daarnaast biedt het opstellen van de omgevingsvisie ook kansen om beleidsthema's die om actualisatie vragen, zoals voor mobiliteit en wonen, integraal mee te nemen.

Naast lokale beleidskaders dient de omgevingsvisie van Scherpenzeel rekening te houden met (boven)regionaal beleid, zoals de Nationale Omgevingsvisie en de Omgevingsvisie van provincie Gelderland. Ook de regionale positie van Scherpenzeel binnen Regio Foodvalley is van belang.

In de bijlage van deze nota is in beeld gebracht welke thematische beleidskaders, van (boven)regionaal naar lokaal, betrekking hebben op de fysieke leefomgeving van Scherpenzeel. Per beleidsthema wordt in de bijlage kort het bestaand beleid omschreven. Deze analyse van thematische beleidskaders biedt een vertrekpunt vanwaar het omgevingsvisie-traject voor Scherpenzeel en het gesprek met onze inwoners en partners kan starten

VAN SECTORAAL NAAR INTEGRAAL BELEID

De lokale beleidsthema's die in de bijlage staan beschreven hebben allemaal betrekking op de fysieke leefomgeving van Scherpenzeel. Om uiteindelijk te komen tot een integrale visie voor Scherpenzeel waarin al deze beleidsthema's met elkaar zijn verweven clusteren wij de sectorale beleidsthema's rondom drie speerpunten voor de fysieke leefomgeving:

- Een gezonde, veilige en prettige leefomgeving;
- Duurzaam, energieneutraal en klimaatadaptief
- Toekomstbestendig wonen en ondernemen.

Deze speerpunten sluiten aan op de Toekomstvisie 2030 voor Scherpenzeel en dragen bij aan het behouden en versterken van het toekomstprofiel van Scherpenzeel: 'Scherpenzeel een ondernemend dorp in het groen met een betrokken gemeenschap in het hart van het land.'

De speerpunten vormen de kapstok voor de omgevingsvisie Scherpenzeel waarlangs alle thema's voor de fysieke leefomgeving worden afgewogen en een plek krijgen. Wij kiezen daarbij voor een gebiedsgerichte aanpak waarbij vanuit de kwaliteiten van een gebied gekeken wordt naar de kansen en opgaven die er zijn in relatie tot de thema's voor de fysieke leefomgeving. In het volgende hoofdstuk is dit uitgewerkt.

2. GEBIEDSGERICHTE AANPAK

GEBIEDSGERICHTE AANPAK (UITGANGSPUNT 2)

De omgevingsvisie Scherpenzeel wordt middels een gebiedsgerichte aanpak vormgegeven. Via deze aanpak wordt invulling gegeven aan het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving. Deze aanpak biedt de mogelijkheid om vanuit kwaliteiten en waarden gebieden naar de toekomst te kijken en de belangrijkste kansen en opgaven voor de fysieke leefomgeving te benoemen. Door de gebieden centraal te stellen benut Scherpenzeel de kansen die de Omgevingswet biedt om meer maatwerk per gebied te leveren. Dit doen wij door samen met onze inwoners en partners de kaders per gebied vast te stellen. Aan de hand van de drie speerpunten voor de fysieke leefomgeving, zoals op pagina 3 beschreven, wordt invulling gegeven aan het integrale beleid voor de gebieden in Scherpenzeel.

Scherpenzeel is opgedeeld in vijf deelgebieden: Scherpenzeel-Noord, Scherpenzeel-Zuid, Scherpenzeel-Centrum, Scherpenzeel-Woongebied en Scherpenzeel-Bedrijventerreinen. Wij kunnen ons goed voorstellen dat voor het centrumgebied en het bedrijventerrein andere opgaven spelen dan voor het woongebied. Daarom is ervoor gekozen om deze gebieden apart te benoemen.

Op basis van bestaand actueel beleid van Scherpenzeel zijn kenmerkende kwaliteiten per gebied benoemd en ambities voor de toekomst die grotendeels uit bestaand beleid naar voren komen. Dit beeld is in beweging en verandert door aanvullende ambities of het wegstrepen van tegenstrijdige ambities. De gebiedsanalyse is omgezet naar een wijkfoto van Scherpenzeel als geheel en naar wijkfoto's van de vijf gebieden afzonderlijk. De wijkfoto's zijn bedoeld als onderlegger voor het gesprek met onze inwoners en partners over de omgevingsvisie voor Scherpenzeel. Samen met onze inwoners en partners voeren wij het gesprek over de belangrijkste thema's, opgaven en ambities die naar voren komen. In het omgevingsvisie-traject scherpen wij samen de wijkfoto's verder aan.

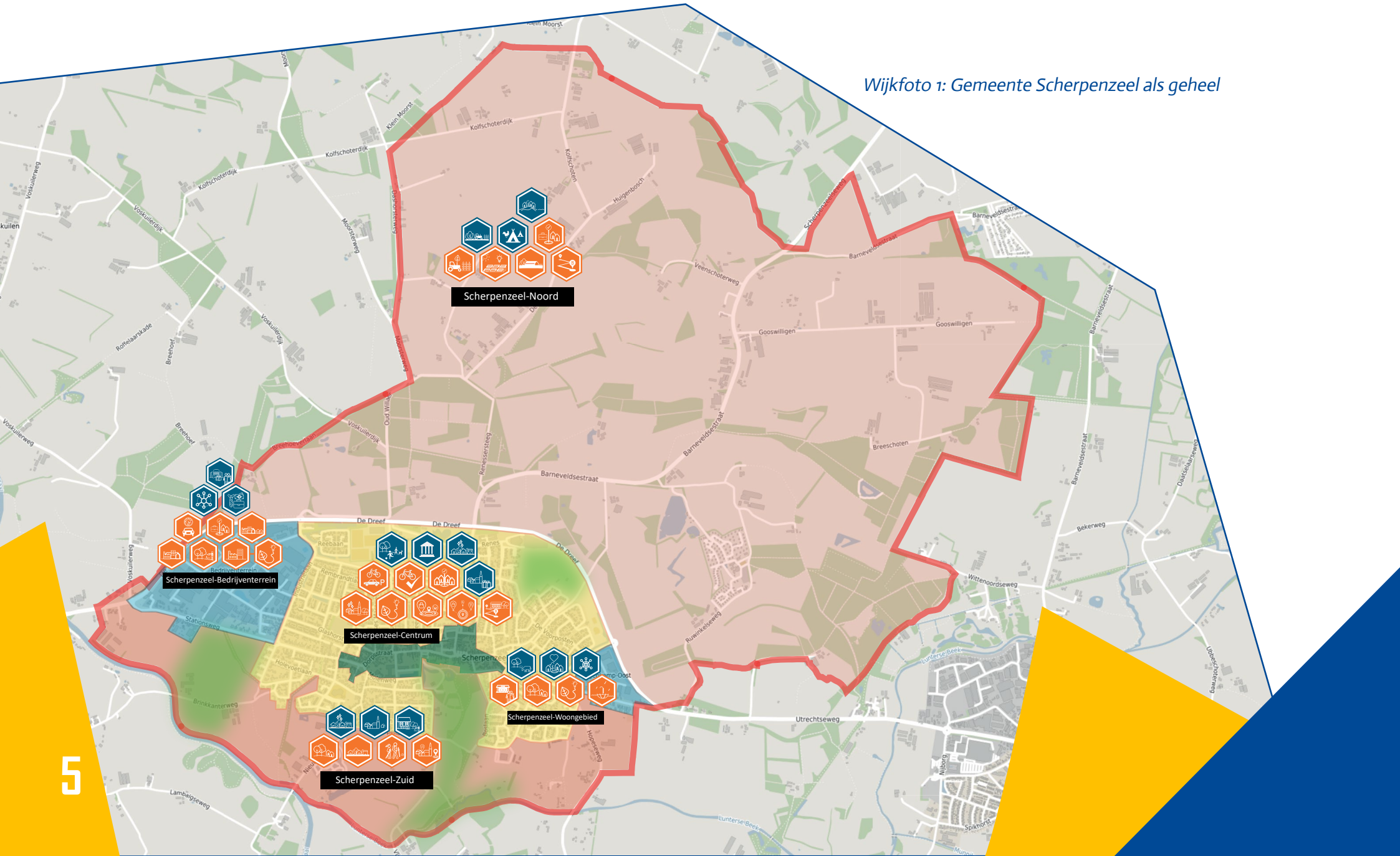

Wijkfoto 1: Gemeente Scherpenzeel als geheel

SCHERPENZEEL-NOORD (BUITENGEBIED)

Scherpenzeel-Noord kenmerkt zich door een aantrekkelijk kampen- en bekenlandschap met bos- en houtwallen die van cultuurhistorische waarde zijn. Landbouw staat centraal in het gebied. Daarnaast zijn er kleinschalige recreatieve functies aanwezig die passen bij het cultuurlandschap. Het behoud van deze kwaliteiten vinden wij belangrijk. Ambities voor de toekomst zien wij rondom de thema's natuurinclusieve landbouw, het versterken van biodiversiteit en lokale duurzame energieopwekking. Daarnaast stimuleren wij initiatieven voor kleinschalige functies op vrijkomende agrarische bedrijfslocaties en zien wij kansen om recreatieve routes in het buitengebied beter te verknopen met het centrum. Op termijn is een toekomstige zoeklocatie voor wonen en werken direct boven de N224 bespreekbaar met nadrukkelijk behoud van het landschappelijke karakter en groene longen. Primair zetten wij eerst in op ontwikkeling van het gebied ten zuiden van onze kern.

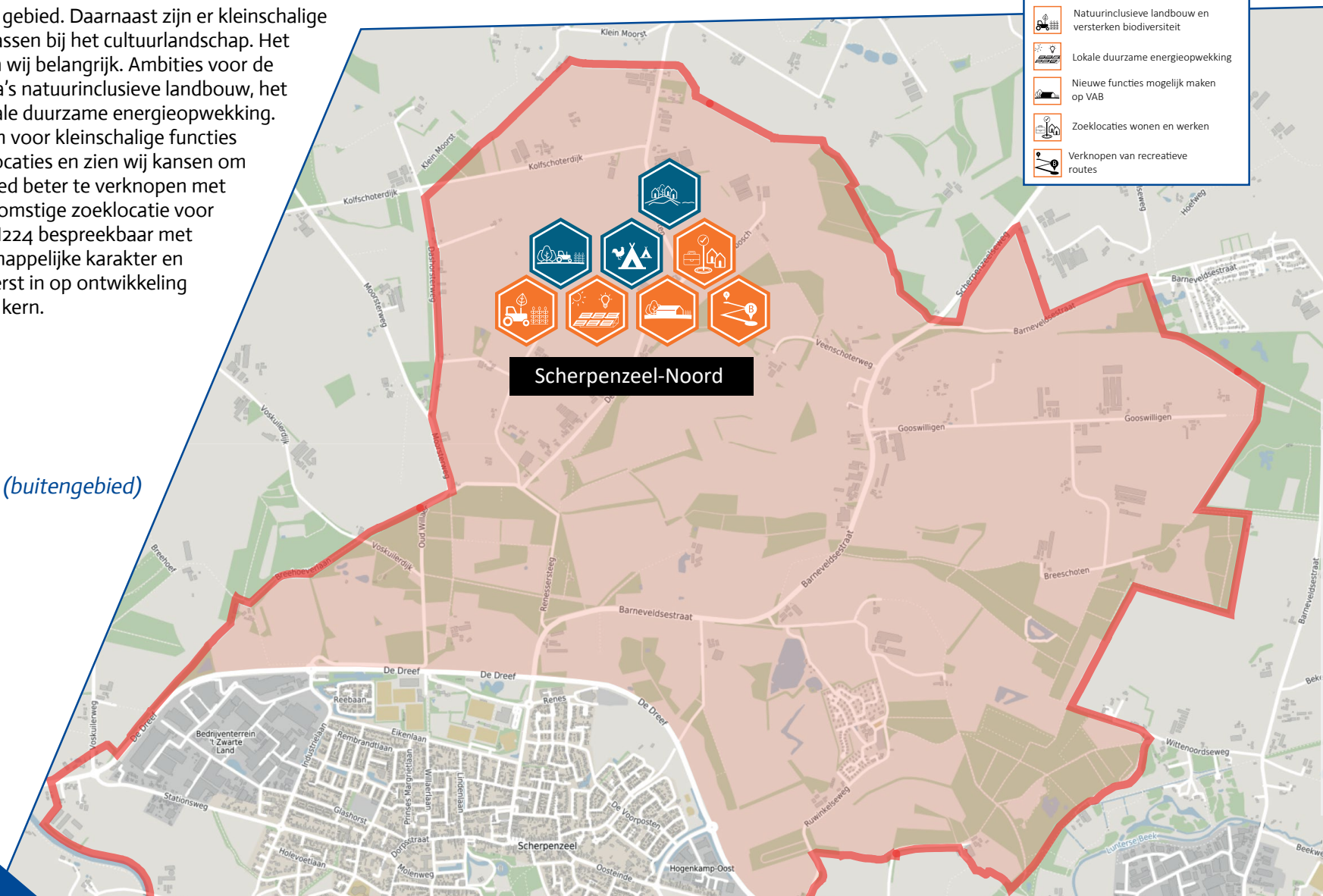

Wijkfoto 2: Scherpenzeel-Noord (buitengebied)

SCHERPENZEEL-ZUID

Scherpenzeel-Zuid is een dynamisch dorpslandschap waarin het aantrekkelijk wonen is. Landgoed Huize Scherpenzeel vormt de centrale groene long van het gebied. Voor de toekomst staat verdere ontwikkeling van het gebied centraal. Daarbij is ruimte voor inbreiding van zowel wonen als bedrijvigheid waarbij behoud van het groene karakter en de groene longen uitgangspunt blijft. Bij de ontwikkelingen in het gebied is aandacht voor cultuurhistorische waarden, welke zoveel mogelijk worden geïntegreerd en waar mogelijk worden versterkt. In de openbare ruimte wordt aandacht besteed aan een beweegvriendelijke inrichting die uitnodigt tot meer sport en beweging. Tot slot stimuleren wij ook in dit gebied transformatie van agrarische functies naar landschappelijk wonen en/of recreatieve functies.

Wijkfoto 3: Scherpenzeel-Zuid

SCHERPENZEEL-CENTRUM

Scherpenzeel heeft een aantrekkelijk centrumgebied met een gevarieerd aanbod aan winkels. Het centrum wordt daarnaast gekenmerkt door een bijzonder woonmilieu en de aanwezigheid van monumentale bebouwing. Het centrumgebied is een levendige ontmoetingsplek voor jong en oud. Deze unieke kwaliteiten van het centrum willen wij graag behouden en verder versterken. De ambities voor de toekomst zien wij in het stimuleren van de recreatieve/toeristische aantrekkingskracht van het centrum door onder andere het versterken van de relatie met Huis(park) Scherpenzeel. De levendigheid van het centrum kan verder worden versterkt door concentratie van de winkels in het kernwinkelgebied, door het aantrekkelijker maken van de verblijfsruimten (bijvoorbeeld Plein 1940) en door het verbeteren van de verkeersveiligheid in het centrum (meer ruimte voor de fiets en voldoende parkeerruimte voor de auto). Tot slot stimuleren wij verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en willen wij de woonfunctie in het centrum versterken (behalve op de begane grond in het winkelgebied).

Wijkfoto 4: Scherpenzeel-Centrum

SCHERPENZEEL-WOONGEBIED

In het woongebied van Scherpenzeel is het voor de inwoners prettig en veilig wonen. De aanwezige landschappelijke structuren geven het woongebied een aantrekkelijke uitstraling. Goede maatschappelijke voorzieningen zijn nabij. Het behoud van deze unieke kwaliteiten vinden wij belangrijk. Ruimte voor inbreiding en nieuwe parkeervoorzieningen willen wij in dit gebied beperken. Aandacht voor toekomstbestendig wonen in de bestaande woningvoorraad is een ambitie voor de toekomst, als ook het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Wij stimuleren initiatieven voor kleinschalige energieopwekking. In de openbare ruimte staat het versterken van een klimaatadaptieve, gezonde en schone leefomgeving centraal die uitnodigt tot bewegen.

Wijkfoto 5: Scherpenzeel-Woongebied

SCHERPENZEEL-BEDRIJVENTERREINEN

De bedrijventerreinen in Scherpenzeel zijn kenmerkend door hun strategische ligging tussen twee krachtige regio's (Regio Foodvalley en Regio Utrecht). Er is sprake van een hoge werkgelegenheid en weinig leegstand. Voor de huidige bedrijventerreinen liggen de ambities voor de toekomst in het vergroenen van de openbare ruimte, het verduurzamen van de terreinen (slimme combinaties van verbeteren infrastructuur en het treffen van klimaatadaptieve maatregelen), het stimuleren van initiatieven voor energieopwekking en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de terreinen. Voor bedrijven die willen uitbreiden zoeken wij een passende locatie. Daarbij houden wij vast aan het tot op heden gehanteerde uitgangspunt: primair zetten wij in op ontwikkeling van het gebied ten zuiden van onze kern met behoud van de groene longen, pas daarna is (op termijn) een sprong over de N224 bespreekbaar. Toekomstige zoeklocaties voor woon-werk combinaties boven de N224 positioneren wij bij voorkeur aan de randen van de bedrijventerreinen en het woongebied.

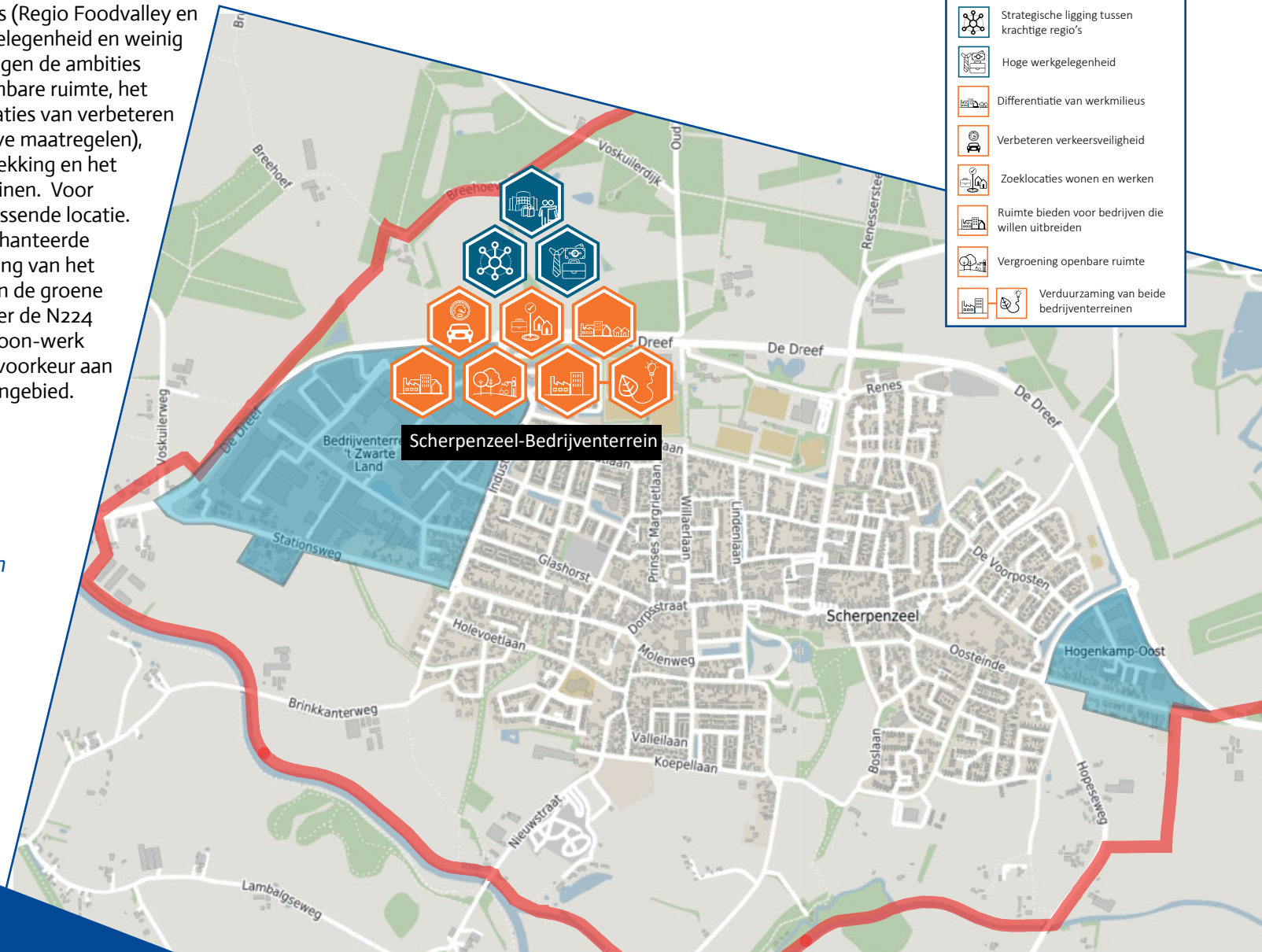

Wijkfoto 6: Scherpenzeel-Bedrijventerreinen

3. PARTNER VAN DE SAMENLEVING

GEMEENTE SCHERPENZEEL IS PARTNER VAN DE SAMENLEVING (UITGANGSPUNT 3)

De gewenste rol van de gemeente Scherpenzeel en de wijze waarop de raad, het college van B&W en de organisatie wil samenwerken met de samenleving bepaalt in grote mate het omgevingsvisie-traject. In hoeverre wil de raad loslaten en ruimte bieden voor deregulering? Wat laat de raad over aan het college van B&W? Hoeveel ruimte willen wij geven aan inwoners om initiatieven te realiseren en welke kaders geven wij daarin mee? Tijdens de raadsbijeenkomst op 25 september 2019 zijn deze vragen op verschillende manieren in de discussie rondom de Nota van Uitgangspunten teruggekomen. Hieruit zijn richtinggevende ambities naar voren gekomen die als uitgangspunt worden meegenomen in het omgevingsvisie-traject. Deze ambities hebben betrekking op inhoud, proces, rollen & verantwoordelijkheden en op houding & gedrag.

Wij zijn een partner in het netwerk van inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen. Samen werken wij aan een samenleving waarin het goed wonen, werken en recreëren is.
Gemeente Scherpenzeel stelt zich op als partner van de samenleving. Daar is behoefte aan vanuit de samenleving, zo blijkt uit de Toekomstvisie 2030. Deze partnerrol heeft als belangrijk uitgangspunt 'samen doen'. Inwoners en partners worden meer en eerder betrokken bij ontwikkelingen en tegelijkertijd wordt de samenleving uitgenodigd om zelf initiatieven te realiseren. In onze manier van samenwerken en communiceren stralen wij onze partnerrol uit. Wij zijn er voor onze inwoners en ondernemers en wij zijn bereid om maatwerk te leveren om tot goede keuzes voor de fysieke leefomgeving te komen. Wij denken en werken vanuit inhoud en doelstellingen, niet vanuit procedures. Dat wil zeggen: van buiten naar binnen, zijn open, proactief, transparant en toegankelijk.

Wij bieden ruimte voor afweging en maatwerk per gebied.
Wij vinden het belangrijk dat onze omgevingsvisie dynamisch en flexibel inspeelt op ontwikkelingen en initiatieven uit het gebied. Daarbij is differentiatie tussen en binnen gebieden (maatwerk) mogelijk binnen de algemene kaders die de gemeenteraad in de omgevingsvisie vaststelt. Dit betekent dat de omgevingsvisie een minder gedetailleerd kader bevat en meer focus legt op 'de bedoeling'. Meer maatwerk vraagt ook om transparante afwegingen en transparantie over het doorlopen proces.

Wij vinden een omgeving waarin men al doende mag leren en experimenteren belangrijk.
De Omgevingswet vraagt om een cultuurverandering van zowel de gemeenteraad, het college en de organisatie als de samenleving. Het opstellen van de omgevingsvisie is een van de eerste stappen die wij doormaken in deze cultuurverandering. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021 loopt de cultuurverandering door. Om de cultuurverandering ons echt eigen te maken vinden wij een omgeving belangrijk waarin iedereen al doende mag leren met nieuwe ambities en veranderende rollen. In deze omgeving staat experimenteren centraal en mogen fouten worden gemaakt. Transparantie, eerlijkheid en elkaar durven aan te spreken zijn hierbij essentieel. Uiteindelijk zorgt dit voor meer begrip naar elkaar en elkaars veranderende rollen en verantwoordelijkheden.

Wij bieden ruimte aan de samenleving om initiatieven te realiseren binnen de door de gemeente gestelde kaders.
Wij hebben vertrouwen in onze inwoners en partners en nodigen hen uit om binnen de gestelde kaders van de omgevingsvisie initiatieven te realiseren. In de omgevingsvisie worden de kaders en uitgangspunten vastgelegd waarbinnen initiatieven tot stand mogen komen. De gemeenteraad durft met de omgevingsvisie in de hand los te laten. De samenleving wordt uitgedaagd om met de omgevingsvisie zelf initiatief te nemen en aan de slag te gaan in de eigen omgeving.

Wij stellen draagvlak voorop.
Voldoende draagvlak bij een initiatief vinden wij een belangrijke voorwaarde. Wij hanteren dan ook het principe van uitnodigingsplanologie, mits er voldoende draagvlak is.

Ons motto is hierbij: *"Als een initiatief past binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders, en er is draagvlak in de samenleving, dan werkt gemeente Scherpenzeel graag mee aan uw initiatief!"*

De omgevingsvisie biedt dan ook een mooie aanleiding om na te denken over welke spelregels wij als gemeente willen hanteren bij participatie rondom de omgevingsvisie en breder binnen de gemeente Scherpenzeel. Met de Omgevingswet ligt er niet alleen een participatieplicht bij de gemeente, maar ook bij de initiatiefnemer. Ook al blijft participatie bij elk initiatief of ontwikkeling maatwerk, het is wel van belang om vooraf na te denken over de kaders en spelregels waarbinnen participatie plaatsvindt en wordt getoetst.

Wij leggen het initiatief bij initiatiefnemers.
Initiatiefnemers krijgen meer eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld bij het voldoen aan de regels, maar vooral ook bij het verkrijgen van draagvlak voor hun initiatief. Initiatiefnemers worden gevraagd dit draagvlak te toetsen, en hier een participatieverslag van te maken. Bij het vormgeven van het participatieproces dient onderstaand participatiekompas als handleiding:

Het participatiecompas

4. OMGEVINGSVISIE MAKEN WIJ SAMEN

DE OMGEVINGSVISIE MAKEN WIJ SAMEN (UITGANGSPUNT 4)

Participatie is een belangrijk onderdeel van het proces om te komen tot een omgevingsvisie. De omgevingsvisie heeft betrekking op alle inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen van Scherpenzeel, die vanzelfsprekend betrokken worden in het proces. Hoe? Daar mogen wij zelf invulling aan geven, samen met onze inwoners en partners. De omgevingsvisie maken wij samen en dit is het vierde uitgangspunt voor het omgevingsvisie-traject.
Wij vinden het belangrijk om alle inwoners en partners de ruimte te bieden om mee te denken in het omgevingsvisie-traject. De fysieke leefomgeving is tenslotte van ons allemaal. Tegelijkertijd is het vormgeven van strategisch beleid voor de fysieke leefomgeving voor veel mensen een abstract onderwerp, dat naar verwachting niet direct een beeld oproept. Het is daarom belangrijk om het participatietraject aan te laten sluiten op de verschillende doelgroepen en te zoeken naar geschikte werkvormen. Daarbij wordt aangesloten op de participatie die heeft plaatsgevonden rondom de Toekomstvisie 2030 Scherpenzeel. Het in het vorige hoofdstuk gepresenteerde participatiekompas geldt daarbij ook voor onszelf als leidraad.

1. Wat willen wij bereiken met de participatie?
De omgevingsvisie vormt straks het raamwerk, waarbinnen wij inwoners uitdagen om initiatieven te ontplooien. De samenleving is daarbij nadrukkelijk aan zet. Het is daarom belangrijk dat (de inhoud en richting van) onze omgevingsvisie aansluit bij de wensen van de samenleving: wat willen wij niet, en wat willen wij juist wel mogelijk maken?

2. Waarom willen wij participatie bij de totstandkoming van onze omgevingsvisie?
De samenleving moet mede-eigenaar worden van de omgevingsvisie. Dat kan alleen als de samenleving actief betrokken wordt bij de totstandkoming daarvan.

3. Met wie willen wij aan tafel?
Wij willen in gesprek met individuele bewoners en ondernemers, maar ook met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en verenigingen. Ook zullen wij onze omgevingsvisie voorleggen aan mede-overheden en ketenpartners.

4. Wanneer willen wij in gesprek?
In de periode januari – maart 2020 willen wij input ophalen uit de samenleving. De verwerkte input uit de gesprekken met de inwoners en partners leggen wij aan het eind van deze periode opnieuw aan de hen voor. De raad weegt de input en stelt de omgevingsvisie naar verwachting in oktober 2020 vast.

5. Hoe willen wij in gesprek?

In het gesprek met onze inwoners en partners over de omgevingsvisie voor Scherpenzeel gebruiken wij de wijkfoto's van de vijf gebieden als gesprekskader. Vanuit de kracht van elk gebied en haar unieke karakter voeren wij het gesprek over de thematische kaders van de fysieke leefomgeving en de uitdagingen die daarin naar voren komen. De input uit de samenleving halen wij op door middel van bijeenkomsten rondom de verschillende gebieden. Tijdens de bijeenkomsten vinden er tafelgesprekken plaats waarbij deelnemers bij meerdere onderwerpen kunnen meepraten. Aan de tafel gaan zij de discussie aan om de opgaven verder uit te diepen. De laatste bijeenkomst staat in het teken van het terugleggen van de opgehaalde input uit eerdere bijeenkomsten bij de deelnemers. De opgehaalde input van elke bijeenkomst delen wij via onze sociale media zodat ook niet-aanwezige inwoners en partners op de hoogte blijven van het proces. Via deze kanalen kunnen zij ook input leveren voor de omgevingsvisie.

6. Hoe wegen wij de uitkomsten?

De gemeenteraad weegt de input vanuit de samenleving. Waar er sprake is van tegenstrijdige signalen maakt de raad een keuze. De raad stelt daarbij het lange termijn-belang van Scherpenzeel voorop.

HOE VERDER?

HOE VERDER RICHTING DE OMGEVINGSVISIE?

De Nota van Uitgangspunten wordt in december 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden (fase 2). Na vaststelling kan van start worden gegaan met het opstellen van de omgevingsvisie voor Scherpenzeel samen met onze inwoners en partners (fase 3). De kaders die de gemeenteraad via deze Nota van Uitgangspunten meegeeft bepalen de koers voor het omgevingsvisie-traject. Deze kaders kleuren wij verder in samen met onze inwoners en partners. Het resultaat is een ontwerp omgevingsvisie die formeel ter inzage wordt gelegd en uiteindelijk ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden (fase 4). De omgevingsvisie wordt vormgegeven in een interactief, digitaal raadpleegbare visie. Wij streven naar een vastgestelde omgevingsvisie in oktober 2020.

Het Omgevingsvisieproces in Scherpenzeel

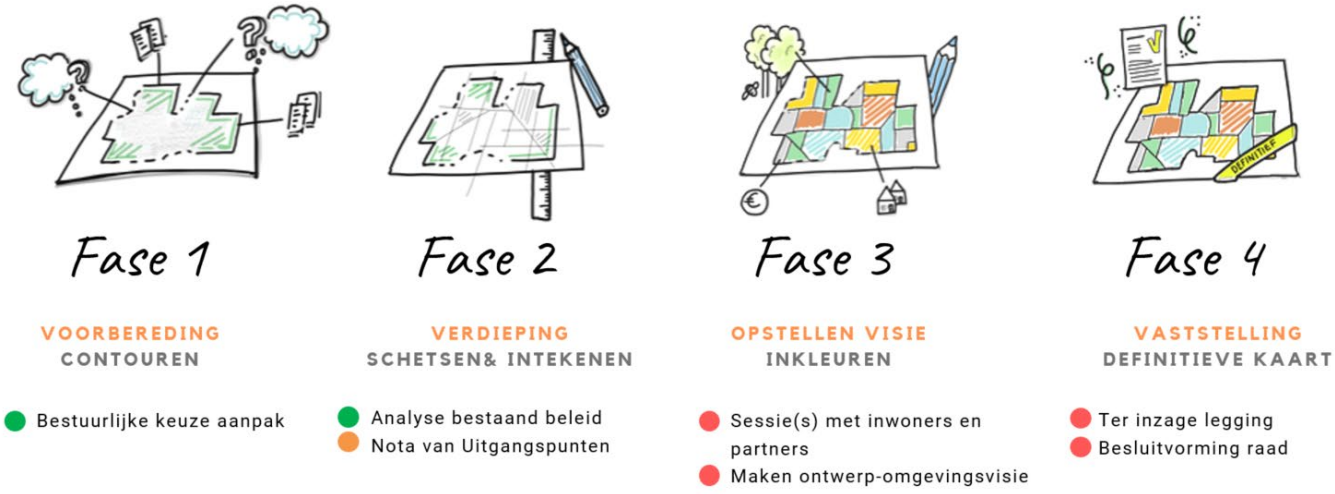

BIJLAGEN
BOVENREGIONALE KADERS

ONTWERP NATIONALE OMGEVINGSVISIE (NOVI)

In juni 2019 is de 'Ontwerp Nationale Omgevingsvisie' beschikbaar gekomen. Naar verwachting wordt de Nationale Omgevingsvisie eind 2019 vastgesteld. Met de Nationale Omgevingsvisie (afgekort NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Op nationale belangen wil het Rijk sturing en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- *Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie:* Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, bijvoorbeeld voldoende groen en ruimte voor wateropslag. In 2050 heeft Nederland een duurzame energievoorziening. Dit vraagt om ruimte, onder meer voor windmolens en zonnepanelen.
- *Duurzaam economisch groeipotentieel:* Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Dit vraagt om goede verbindingen via weg, spoor, lucht, water en digitale netwerken en een nauwe samenwerking met onze internationale partners. Ook wordt ingezet op een sterk, innovatief en toekomstbestendig vestigingsklimaat.
- *Sterke en gezonde steden en regio's:* In steden en stedelijke regio's zijn nieuwe locaties nodig voor wonen en werken, het liefst binnen bestaande stadsgrenzen. Tegelijkertijd is een leefomgeving met schone lucht, voldoende groen en water, en genoeg voorzieningen waar mensen kunnen bewegen, ontspannen en samenkomen belangrijk. Dit vraagt om duidelijke randvoorwaarden waarmee de leefomgevingskwaliteit en –veiligheid verder toeneemt.
- *Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied:* Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een positieve bijdrage aan het verbeteren van de biodiversiteit past daarbij, als ook het aanpakken van de bodemdaling. Er wordt ingezet op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen vaak botsen. Er zijn scherpe keuzes nodig en belangen moeten worden afgewogen. Op basis van drie afwegingsprincipes helpt de NOVI bij het wegen van belangen en het maken van keuzes:

1. Maak waar mogelijk slimme combinaties: de combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een parkeergarage die ook dienst doet als waterberging.
2. Stel de kenmerken en identiteit van het gebied centraal: niet overal zijn slimme combinaties mogelijk en dan zijn scherpe keuzes nodig. Door het gebied als uitgangspunt te nemen bij de keuze, kan aangesloten worden bij de kwaliteit ervan.
3. Voorkom afwenteling: niet uitstellen of doorschuiven naar toekomstige generaties. Durf besluiten te nemen.

Ook in de gemeente Scherpenzeel zijn scherpe keuzes nodig om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en te versterken. De drie afwegingsprincipes uit de NOVI helpen daarbij.

OMGEVINGSVISIE GAAF GELDERLAND

Provincie Gelderland streeft naar een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. In haar Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' geeft Provincie Gelderland hier richting aan met zeven ambities:

- *Energietransitie:* in 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit wordt bereikt door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. Innovatie en het uitrollen van bewezen technieken wordt gestimuleerd. Als tussendoel realiseert Gelderland in 2030 55% broeikasgasreductie.
- *Klimaatadaptatie:* in 2050 is Gelderland klimaatbestendig. Gelderland is goed voorbereid en toegerust op de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingsgevaar. Samen met partners zijn de risico's en kansen van het veranderende klimaat in 2020 in beeld gebracht en strategieën opgesteld.
- *Circulaire economie:* Gelderland wil de eerste afvalloze provincie van Nederland zijn. Om dit te bereiken is in 2030 het gebruik van primaire grondstoffen in Gelderland met 50% teruggebracht.

BIJLAGEN
BOVENREGIONALE KADERS

- *Biodiversiteit*: in 2050 gaat het goed met de biodiversiteit in Gelderland. Biodiversiteit wordt overal waar mogelijk versterkt en ingepast. In 2030 is 75% van de Europese doelen van de vogel- en habitatrichtlijn behaald.
- *Bereikbaarheid*: in 2050 is de groei van de mobiliteit op een slimme manier opgevangen en verplaatsen mensen in Gelderland zich veilig, snel, betaalbaar en klimaatneutraal. In 2050 is het netwerk voor goederenvervoer in Gelderland toegankelijk, duurzaam en klimaatneutraal. In 2030 is al het busvervoer zonder uitstoot en is 35% van het totaal aantal verplaatsingen met de fiets.
- *Vestigingsklimaat*: Gelderland wil haar concurrerende positie binnen het internationale stedelijke netwerk van Amsterdam, Brussel en Keulen verder versterken. In 2050 zijn alle werklocaties in Gelderland duurzaam ingericht qua energie, klimaatbestendigheid en logistieke productiestromen. Gelderland is koploper van Nederland.
- *Woon- en leefomgeving*: Gelderland heeft een aanbod aan woningtypen en woonmilieus passend bij de diversiteit van woningvraag; voor iedereen een passende, duurzame woning. Alle nieuwbouw wordt aardgasloos aangelegd en zoveel mogelijk circulair gebouwd. In 2035 zijn alle (bestaande) wijken van het aardgas. Woningen in Gelderland zijn in 2050 klimaatneutraal.

De visie en ambities die een plek krijgen in de omgevingsvisie Scherpenzeel dragen bij aan de ambities van Provincie Gelderland. Naast de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland heeft de provincie op diverse deelterreinen ook beleid dat van belang kan zijn voor de omgevingsvisie Scherpenzeel. Een voorbeeld is de 'Agenda Vitaal Platteland'.

BLAUWE OMGEVINGSVISIE 2050 (BOVI2050)

Scherpenzeel ligt in het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe. Deze heeft een Blauwe Omgevingsvisie vastgesteld, dat de lange termijnvisie tot 2050 vormt. Het vormt de input voor onder andere de gemeentelijke omgevingsvisie en het nieuwe waterbeheerprogramma van het waterschap. De BOVI is geen blauwdruk, maar wel zelfbindend en richtinggevend voor co-creatieve planprocessen waarin duurzaam water een ruimtelijk, sturend principe is.
Het nieuwe waterdenken, via de integrale en duurzame benadering (brongericht, gebiedsgericht en co-actorgericht) heeft geleid tot drie generieke waterprincipes, die als leidende principes in de BOVI worden toegepast:

1. Water is het ordenend principe in de ruimtelijke ontwikkeling: een duurzaam watersysteem is een belangrijke drager voor ruimtelijk-economische ontwikkeling. In die ontwikkeling speelt water een centrale rol omdat water alle ruimtelijke functies met elkaar verbindt;
2. Maximaal schoonhouden en vasthouden van water: het grondwatersysteem is van essentieel belang voor de watervoorziening in het gebied van Vallei en Veluwe, daarom wordt zoveel mogelijk ingezet op het vasthouden van water en het terugbrengen van water in de bodem. Met behulp van een veerkrachtig, zelfregulerend watersysteem en door verontreiniging aan de bron te voorkomen, blijft het water maximaal schoon;
3. Partnerschap als watermerk: samenwerking is bepalend om antwoorden te ontwikkelen op vragen van de grote maatschappelijke opgaven, zoals klimaatverandering en energietransitie.

In de BOVI worden drie gebieden onderscheiden, waaronder het gebied Gelderse Vallei en Eemland waarin Scherpenzeel ligt. Met de BOVI wordt gewerkt vanuit vier thema's: waardevolle leefomgeving, klimaatverandering, circulaire economie en energietransitie.

BIJLAGEN

REGIONALE POSITIE BINNEN DE REGIO FOODVALLEY

Scherpenzeel maakt onderdeel uit van de regio 'Foodvalley'. Deze regio is een samenwerking tussen regionale overheden, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen om het vestigingsklimaat te bevorderen en ondernemen, wonen, werken en studeren aantrekkelijk te maken. De Strategische Agenda Foodvalley speelt hierin een belangrijke rol. Op een aantal thema's wordt regionaal opgetrokken:

- Mobiliteit (Programma Mobiliteit);
- Wonen (Programma Wonen, Regionale Woonagenda);
- Ruimtelijke ordening (Programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Menukaart Regio Foodvalley, Functieveranderingsbeleid Regio Foodvalley, Regionale Gebiedsvisie Regio Foodvalley, Aanpak Luchtkwaliteit);
- (Circulaire) Economie (Programma Economie, Perifere Detailhandel Vestigingsbeleid, Innovatiemonitor, Living Lab Regio Foodvalley Circulair, Kantorenvisie Regio Foodvalley);
- Werklocaties (Programma Werkgelegenheid, Regionaal Programma Werklocaties);
- Voedsel & Eiwittransitie (Voedselvisie, Regio Deal Foodvalley);
- Energietransitie (Regionale energie strategie);
- Gezondheid (Programma Gezond Gewicht).

Naast bovenstaande thema's zijn er verschillende onderwerpen te benoemen die grensoverschrijdend zijn. 'Alles wat stroomt', gaat de gemeentegrens over en vraagt om afstemming met buurgemeenten. Denk aan:

- Water;
- Klimaatadaptatie;
- Luchtkwaliteit;
- Biodiversiteit;
- Geluid;
- Externe veiligheid;
- Verkeer.

De visie en ambities die een plek krijgen in de omgevingsvisie Scherpenzeel dragen bij aan de regionale positie binnen de Regio Foodvalley.

STRATEGISCH KADER SCHERPENZEEL

De 'Toekomstvisie 2030 Scherpenzeel' en de 'Structuurvisie Scherpenzeel' vormen gezamenlijk het strategisch kader voor de omgevingsvisie van Scherpenzeel.
Uit de onlangs vastgestelde Toekomstvisie voor 2030 volgt een duidelijk profiel voor Scherpenzeel:
'Scherpenzeel een ondernemend dorp in het groen met een betrokken gemeenschap in het hart van het land.'

Om dit profiel te behouden en te versterken moet ingespeeld worden op belangrijke trends en ontwikkelingen:

- Scherpe keuzes bij schaarse ruimte:
  - Groot versus kleinbedrijf;
  - Groen versus bebouwing;
  - Effect transitie agrarische sector.
- Leeftijdsbestendig wonen en bouwen:
  - Ruimte voor starters;
  - Ruimte voor senioren;
  - Verduurzamen van woningen.
- Vitaliteit en leefbaarheid:
  - Levendig verenigingsleven;
  - Hoog voorzieningenniveau;
  - Veel groen.

Binnen de context van belangrijke transities op het gebied van energie, klimaatadaptatie, wonen en mobiliteit moeten wij doordacht omgaan met onze beperkte beschikbare ruimte. Dit vraagt om scherpe keuzes op alle beleidsterreinen. De omgevingsvisie voor Scherpenzeel geeft aan deze keuzes een gebiedsgerichte invulling. De Structuurvisie uit 2013, welke op hoofdlijnen nog actueel is, vormt hiervoor de basis. De structuurvisie beschrijft de ontstaansgeschiedenis van Scherpenzeel en de ontwikkeling naar een zelfvoorzienend dorp met een breed scala aan voorzieningen in de kern.
Het platteland rondom Scherpenzeel wordt van oudsher agrarisch gebruikt. Scherpenzeel kenmerkt zich door deze bijzondere historie, de aantrekkelijke landschappelijke omgeving en een groene uitstraling. Kenmerken die nog altijd van zeer grote waarde zijn en een plek krijgen in de omgevingsvisie voor Scherpenzeel.

BIJLAGEN
LOKALE THEMATISCHE BELEIDSKADERS

Op de diverse beleidsthema's voor de fysieke leefomgeving heeft Scherpenzeel bestaand actueel beleid. Continuïteit van bestaand en actueel beleid is een belangrijk uitgangspunt bij de vertaling van het huidige beleid naar een omgevingsvisie. Er is een inventarisatie gedaan naar al het bestaande beleid in Scherpenzeel dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving. Er is beoordeeld of het beleid nog actueel is, of er mogelijke tegenstrijdigheden in beleid aanwezig zijn en of er op bepaalde thema's nog beleid ontbreekt. Op basis van de inventarisatie worden de belangrijke thematische beleidskaders voor de omgevingsvisie hieronder beschreven. De volgorde is willekeurig. Waar het huidige beleid nu nog erg sectoraal is opgesteld, wordt in de omgevingsvisie toegewerkt naar integraal beleid voor de fysieke leefomgeving.

Wonen
Wonen is een belangrijk onderwerp voor de inwoners van Scherpenzeel, zo blijkt ook uit de Toekomstvisie 2030. De groene en rustige omgeving, met goede voorzieningen en een sterk verenigingsleven nabij, maakt dat inwoners het een prettig dorp vinden om in te wonen. Belangrijke trends en ontwikkelingen die op Scherpenzeel afkomen zijn het leeftijdsbestendig wonen en bouwen en het verduurzamen van (bestaande) woningen. Er is behoefte aan het toevoegen van woningen voor starters en senioren, met name in de bestaande kern. Tegelijkertijd staat de beschikbare ruimte in Scherpenzeel onder druk, net als het groene karakter van het dorp in relatie tot een gezonde en schone leefomgeving. De vertaling van deze trends naar scherpe beleidskeuzes vindt plaats in de actualisatie van de huidige Woonvisie uit 2013. Dit traject loopt parallel aan het omgevingsvisie-traject, waarin integraal wordt samengewerkt en de uitkomsten een plek krijgen in de omgevingsvisie.

Economie en bedrijvigheid
De geografische ligging van Scherpenzeel, ingeklemd tussen twee economisch bloeiende regio's FoodValley en regio Utrecht, biedt veel economische kansen. De werkgelegenheid in Scherpenzeel is hoog, met veel banen in de sectoren Transport & Logistiek, Agro-complex & Food en de Maakindustrie. De kernopgaven uit de 'Nota Economisch Beleid Scherpenzeel 2015-2018' zijn nog altijd actueel en zijn gericht op: het behouden, versterken en stimuleren van werkgelegenheid in Scherpenzeel, het (verder) verbeteren van het ondernemingsklimaat en het (blijvend) onderhouden van goede relaties met ondernemers en het bedrijfsleven. Samen met Scherpenzeelse ondernemers en inwoners werken wij aan de toekomst van het centrum. Het behouden van kwalitatief goede en passende voorzieningen in het centrum van Scherpenzeel is daarbij het uitgangspunt. Als ook een kwaliteitsverbetering van de uitstraling van het centrum, waarmee het kleinschalige gezellige dorpse karakter behouden blijft. Binnenkort starten wij met de maatregelen van het uitvoeringsprogramma uit de 'Centrumvisie Scherpenzeel'.

De agrarische sector is in transitie, maar blijft voor Scherpenzeel van belang. Een kans ligt in het verbinden van de groei van vitale agrarische bedrijven met het versterken van een aantrekkelijk en leefbaar landelijk gebied voor inwoners, recreanten en toeristen. Uitbreiding van agrarische bedrijven in het buitengebied wordt mogelijk gemaakt in ruil voor een maatschappelijke tegenprestatie op het gebied van bijvoorbeeld dierenwelzijn, landschap, milieu, recreatie.

De mogelijkheid tot het ontwikkelen van een nieuw bedrijventerrein ten zuiden van de Stationsweg wordt onderzocht. Tegelijkertijd liggen er kansen om de kwaliteit van het bestaande bedrijventerrein 't Zwarte Land te verbeteren en samen met ondernemers en belanghebbenden te kijken naar duurzaamheidsmaatregelen.

Ecologie en groen
Scherpenzeel is uniek door haar groene landschappelijke karakter. De goede groenvoorziening en het landschapsbeheer maken van Scherpenzeel een aantrekkelijke woonplaats. Er is een brede wens, zowel van inwoners als van de gemeente Scherpenzeel, om de goede groenvoorziening en het landschapsbeheer op de lange termijn op goed niveau te houden. Daarbij is ook de wens om betrokkenheid van inwoners bij keuzes rondom groenvoorziening te organiseren, bijvoorbeeld met 'right to challenge'. Tegelijkertijd speelt er hierbij een trend van verdere verstening in Scherpenzeel, bijvoorbeeld als het gaat om bouwen en parkeren. Het is wenselijk om ecologie en groen beter te integreren in het integraal beleid van de omgevingsvisie, zodat deze aspecten meer tot hun recht komen in ruimtelijke ontwikkelingen.

Continuïteit van bestaand groenbeleid is een uitgangspunt. In het Bomenstructuurplan Scherpenzeel uit 2016 is het beleid vastgelegd ten aanzien van het continueren en uitbouwen van de (gemeentelijke) bomenstructuur voor de komende 25 jaar. Kansen liggen er in het versterken van de biodiversiteit door bijvoorbeeld natuurinclusieve landbouw en het versterken van de diversiteit van bomen en bermbeplanting.

BIJLAGEN
LOKALE THEMATISCHE BELEIDSKADERS

Water, milieu en bodem
Water is een belangrijke en unieke waarde in het bekenlandschap van Scherpenzeel en een onmisbaar onderdeel van de omgeving. De meest bepalende waterlopen zijn de Lunterse Beek en het Valleikanaal. Het bestaande beleid (Waterstructuurplan 2016, Grondwater- en beheerplan Woudenberg & Scherpenzeel 2015, Afvalwaterplan Woudenberg & Scherpenzeel 2013-2017 en het Basiswaterketenplan 2019) is gericht op het in stand houden van de aanwezige waterlopen die een belangrijke hydrologische, ecologische en cultuurhistorische functie hebben.

Samen met gemeente Woudenberg en het Waterschap Vallei en Veluwe stellen wij gezamenlijk een Gemeentelijk Waterplan (WP 2020-2024) op. Deze wordt naar verwachting in oktober 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. In het licht van grote opgaven rondom klimaatadaptatie en energietransitie is er gekozen voor een brede integrale aanpak waarvan de uitkomsten een plek krijgen in de omgevingsvisie van Scherpenzeel. Het Waterplan is gebiedsgericht en vormt de basis voor klimaatadaptief, duurzaam en geïntegreerd werken voor een gezonde en leefbare omgeving. Bovendien houdt het Waterplan rekening met de grond- en oppervlaktewatersystemen in Scherpenzeel. Het Waterplan geeft daarmee bouwstenen voor de omgevingsvisie Scherpenzeel.

Een goede kwaliteit van water, bodem en lucht bevordert de kwaliteit van leven en de gezondheid van mens en dier. Een gezonde en schone leefomgeving is dan ook onlosmakelijk verbonden met milieuaspecten als geluid, luchtkwaliteit en geur. Gemeente Scherpenzeel scoort matig op luchtkwaliteit (waaronder fijnstof) op het gehele grondgebied. Dit heeft te maken met de hoeveelheid industrie, verkeer en landbouw die aanwezig is. De concentratie aan stikstofdioxide is relatief hoog rondom de N224 en de N802. Naarmate de afstand van de provinciale wegen groter is, neemt de hoeveelheid stikstofdioxide navenant af, wat een schonere lucht betekent. Dit geldt ook voor de hinder van geluid in Scherpenzeel dat met name geconcentreerd is rondom de N-wegen. Een relatief laag percentage van de inwoners geeft aan ernstige geurhinder te ervaren van de agrarische bedrijven (2-3%), iets hoger ligt het percentage voor het ervaren van ernstige geurhinder door openhaarden of barbecues in de omgeving (3-4%). Bovenstaande cijfers zijn afkomstig van de AtlasLeefomgeving.nl.

Samen met de gemeenten Ede, Barneveld, Nijkerk en Wageningen hebben wij in 2011 een bodemkwaliteitskaart en een Nota Bodembeheer opgesteld waarin duurzaam bodembeleid is vastgesteld.

In 2018 is de bodemkwaliteitskaart met bovengenoemde gemeenten geactualiseerd. Voor de gemeente Scherpenzeel geldt dat er alleen projectmatige bodemkwaliteitscijfers bekend zijn. Met de komst van de Omgevingsdienst De Vallei in 2013 is er geen gemeentelijk milieubeleidsplan meer opgesteld voor Scherpenzeel. Het milieubeleidsplan 2009-2012 is het laatst vastgestelde beleidsplan. Het bevorderen van een gezonde en schone leefomgeving voor Scherpenzeel is een belangrijk uitgangspunt voor de Omgevingsvisie en vraagt om aandacht voor de ontwikkeling van de milieukwaliteit.

Cultureel (historisch) erfgoed
Scherpenzeel kent een aantal bijzondere cultuurhistorische waarden, welke zijn vastgelegd in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit 2016. Het zoveel mogelijk in stand houden of versterken van deze cultuurhistorische waarden is een belangrijk uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen. Kenmerkend voor Scherpenzeel zijn de oorspronkelijke dorpslinten die de ontstaansgeschiedenis van de gemeente weergeven (Stationsweg, Holevoetsplein, Oosteinde, Markstraat, Nieuwstraat, Dorpsstraat, Molenweg, Vlieterweg). De kern van het dorp neemt een bijzondere plaats in doordat de bebouwing gerealiseerd is in de stijl van de Delftse School. De woonwijken worden gewaardeerd door hun eigen bebouwing, architectuur en sfeer. Park Huize Scherpenzeel vormt het groene hart in het centrum van Scherpenzeel. Huize Scherpenzeel is een rijksbeschermde buitenplaats. Het landgoed eromheen is van bijzondere cultuurhistorische waarde en vormt een verrijking voor het centrum. Het buitengebied van Scherpenzeel wordt gekarakteriseerd door twee landschapstypen; het Kampenlandschap en het Heideontginningslandschap. Een belangrijk historisch element in het zuidelijk deel van het buitengebied is de Grebbelinie. De gevarieerdheid van het landschap is van belangrijke waarde voor Scherpenzeel. Nieuwe ontwikkelingen worden afgestemd op deze belangrijke cultuurhistorische stedenbouwkundige en landschappelijke waarden die elk gebied in Scherpenzeel uniek maken.

Infrastructuur en mobiliteit
Gemeente Scherpenzeel wordt ontsloten door twee provinciale wegen; de N224 en de N802. De N224 is de belangrijke ontsluitingsweg richting Renswoude-Veenendaal en Woudenberg-Amersfoort, de A12 en de A28. De N802 verbindt Scherpenzeel met Barneveld, de A30 en eventueel de A1. Zowel binnen als buiten de bebouwde kom is de infrastructuur toereikend om de hoeveelheid verkeer te kunnen verwerken. De komende jaren wordt de bestaande infrastructuur verder geoptimaliseerd om de doorstroming en de veiligheid te verbeteren. Scherpenzeel heeft een regionale busverbinding, buslijn 80 tussen Rhenen en Veenendaal. Het huidige beleid, vastgelegd in het Gemeentelijke Verkeer- en Vervoersplan 2012-2016, is gericht op drie speerpunten: veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Echter, het beleid voldoet niet meer aan de

BIJLAGEN
LOKALE THEMATISCHE BELEIDSKADERS

huidige trends en ontwikkelingen en vraagt om actualisatie. Daarbij wordt gedacht aan belangrijke landelijke ontwikkelingen als meer fietsgebruik, meer diversiteit in voertuigen, de toename van elektrisch rijden, snelle technologische en logistieke ontwikkelingen en het inrichten van een beweegvriendelijke infrastructuur om gezondheid te stimuleren. De Omgevingsvisie wordt aangegrepen om de beleidskaders ten aanzien van infrastructuur en mobiliteit te actualiseren en integraal mee te nemen in de Omgevingsvisie.
het streven dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.

Gezondheid
De fysieke leefomgeving heeft invloed op de gezondheid van mensen. Gemeente Scherpenzeel heeft een groene en beweegvriendelijke leefomgeving die uitnodigt tot beweging en wil dit graag behouden en versterken. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en activiteiten is hoog, met de aanwezigheid van het zwembad, diverse sportverenigingen en de Breehoek. Ook milieuaspecten als luchtkwaliteit en geluid zijn van invloed op een gezonde leefomgeving. In de omgevingsvisie worden gezondheidsambities uit bestaand beleid integraal meegenomen. Het onlangs vastgestelde 'Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022' beschrijft een aantal ambities met een relatie tot de fysieke leefomgeving. Zo is het bewegen en het voorkomen van eenzaamheid onder kwetsbare inwoners een belangrijk speerpunt. Dat geldt ook voor het streven dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.

Op regionaal niveau werkt de GGD Gelderland-Midden aan bouwstenen voor de gezonde leefomgeving. De bouwstenen zijn geconcentreerd langs de thema's mobiliteit (de leefomgeving is dusdanig ingericht dat bewegen aantrekkelijk is en gebruik van fietsen en openbaar vervoer wordt gestimuleerd), meedoen (de leefomgeving stimuleert sociaal contact en ontmoeting), wonen en werken (de woonomgeving is klimaatadaptief ingericht en functies zijn op een gezonde manier gemengd), leefstijl (de leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag) en gebouwen (het binnenklimaat in woningen, scholen en andere gebouwen is gezond). Voor de omgevingsvisie Scherpenzeel worden deze bouwstenen gebruikt om het thema gezondheid integraal aan de fysieke leefomgeving te verbinden. De 'Quickscan Gezonde Leefomgeving' van de GGD kan daarbij als instrument ingezet worden.

Duurzaamheid en klimaat
Ook wij hebben de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Niet alleen in regionaal verband wordt dit opgepakt middels de 'Regionale Energiestrategie', waarvan het ontwerp naar verwachting in het voorjaar van 2020 wordt aangeboden aan de provincie. Ook lokaal zijn wij samen met inwoners en partners aan de slag met duurzaamheidsinitiatieven. De focus ligt daarbij op energiebesparende maatregelen, het tegengaan van de gevolgen van de klimaatverandering en duurzaamheidsmaatregelen als afvalscheiding en het voorkomen van zwerfafval. In het verlengde van de Regionale Energievisie wordt een Energievisie voor Scherpenzeel opgesteld.

Daarnaast werken wij onze ambities en doelstellingen voor duurzaamheid uit in een 'Kadernotitie Duurzaamheid' die naar verwachting in oktober 2019 door de gemeenteraad wordt vastgesteld. In de kadernotitie wordt invulling gegeven aan de betekenis van duurzaamheid voor gemeente Scherpenzeel rond de drie pijlers 'people, planet en profit' en welke impuls we willen geven aan communicatie, educatie en bewustwording over dit onderwerp. Uitgangspunt daarbij is dat we samen met mensen werken aan hun leefomgeving en op zoek gaan naar evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen.

Openbare orde en veiligheid
In samenwerking met gemeenten Nijkerk en Barneveld, de Politie en het Openbaar Ministerie is onlangs het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld.
De prioriteit ligt de komende vier jaar op de 'high impact crimes' (woninginbraken, overvallen en geweldsdelicten), ondermijning (drugs, hennep en mensenhandel) en overlast in wijken en buurten.
De fysieke componenten van dit beleid worden meegenomen in de Omgevingsvisie.

Gemeente Scherpenzeel